

Na osnovu člana 9. stav (3), člana 10. stav (5), člana 12. stav (3) i člana 41. stav (4) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja donosi

**PRAVILNIK
O MJERAMA ZA SPRJEČAVANJE ŠIRENJA I KONTROLE
KROMPIROVIH CISTOLIKIH NEMATODA**

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom se propisuju mjere koje se provode na teritoriji Bosne i Hercegovine sa ciljem utvrđivanja rasprostranjenosti, sprječavanja širenja i kontrole krompirovih cistolikih nematoda *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (europske populacije) i *Globodera pallida* (Stone) Behrens (europske populacije) (u daljnjem tekstu: krompirove cistolike nematode).

Član 2.

(Značenje izraza)

Izrazi upotrijebljeni u Zakonu o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) (u daljnjem tekstu: Zakon) upotrebljavaju se i u ovom Pravilniku, a izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **služben ili službeno** znači uspostavljen/o, ovlašten/o ili proveden/o od strane nadležnih organa u skladu sa Zakonom;
- b) **otporna sorta krompira** je sorta krompira čijim se uzgojem značajno zaustavlja razvoj određene populacije krompirovih cistolikih nematoda;
- c) **službeno istraživanje** je sistemski postupak kojim se utvrđuje prisutnost krompirovih cistolikih nematoda u polju;
- d) **posebni nadzor** je sistemski postupak koji se provodi u određenom vremenskom razdoblju radi utvrđivanja prisustva i rasprostranjenosti krompiro-vih cistolikih nematoda na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- e) **sistemski postupak** je postupak koji se provodi u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i EPPO metodama;
- f) **polje** je proizvodna parcela unutar mjesta proizvodnje, koja ima jasno određene prirodne ili umjetne granice, na kojoj se uzgaja ili skladišti, ili se namjerava uzgajati ili skladištiti krompir i bilje iz Priloga I, koji je sastavni dio ovog Pravilnika;
- g) **mjesto proizvodnje** je poljoprivredno gospodarstvo koje je organizacijski i operativno zaokružena jedinica s jedinstvenom upravom sa svim pripadajućim objektima, strojevima i opremom, na kojem se obavlja proizvodnja iz tačke f) ovog člana;
- h) **ovlaštene institucije** su institucije koje su dobile javno ovlaštenje za vršenje poslova iz ovog Pravilnika u skladu sa članom 68. stav (1) Zakona.

Član 3.

(Službeno istraživanje)

- (1) Radi utvrđivanja prisutnosti krompirovih cistolikih nematoda na polju na kojem će se saditi ili skladištiti bilje navedeno u Prilogu I ovoga Pravilnika, namijenjeno proizvodnji bilja za sadnju ili sjemenski krompir namijenjen proizvodnji sjemenskog krompira, obavezno se provodi službeno istraživanje.
- (2) Službeno istraživanje iz stava (1) ovoga člana provode fitosanitarna inspekcija i ovlaštene institucije.
- (3) Službeno istraživanje iz stava (1) ovoga člana provodi se u razdoblju poslije berbe, žetve ili vađenja posljednjega usjeva u polju, a prije sadnje bilja ili sjemenskog krompira iz stava (1) ovoga člana. Rezultati službenog istraživanja koje je provedeno prethodnih godina prihvataju se ukoliko postoji pisani dokaz o rezultatima tog istraživanja kojim se potvrđuje da nisu nađene krompirove cistolike nematode, te da krompir i druge biljke domaćini navedeni u Prilogu I ovoga Pravilnika nisu uzgajani u vrijeme istraživanja niti su se uzgajali na tom polju nakon provedenog istraživanja.
- (4) Rezultat službenog istraživanja koje je provedeno prije stupanja na snagu ovog Pravilnika smatra se dokazom kao što je navedeno u stavu (3) ovoga člana.
- (5) Ako fitosanitarna inspekcija i ovlaštene institucije, utvrde da nema opasnosti od širenja krompirovih cistolikih nematoda, službeno istraživanje iz stava (1) ovoga člana nije obavezno provesti za sadnju:
 - a) bilja navedenog u Prilogu I ovoga Pravilnika namijenjenog proizvodnji bilja za sadnju koje će se upotrijebiti na istom mjestu proizvodnje, smještenog u službeno određenom području;
 - b) sjemenskog krompira namijenjenog proizvodnji sjemenskog krompira koji će se upotrijebiti unutar istog mjesta proizvodnje smještenog u službeno određenom području;

"Službeni glasnik BiH", broj: 98/12

- c) bilja navedenog u tački 2. Priloga I ovoga Pravilnika namijenjenog proizvodnji bilja za sadnju, pod uvjetom da se na pobranom ili izvađenom bilju provedu službeno odobrene mjere navedene u tački 1. Odjeljku III Priloga III ovoga Pravilnika.
- (6) Službeno evidentiranje rezultata istraživanja iz ovog člana vrši Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Uprava), nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 4.

(Uzimanje uzoraka i testiranje)

- (1) Službeno istraživanje iz člana 3. stava (1) ovoga Pravilnika na poljima na kojima će se saditi ili skladištiti sjemenski krompir ili bilje navedeno u tački 1. Priloga I ovoga Pravilnika namijenjeno proizvodnji bilja za sadnju, mora uključiti uzimanje uzoraka i testiranje na prisutnost krompirovih cistolikih nematoda u skladu s Prilogom II, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Službeno istraživanje iz člana 3. stava (1) ovoga Pravilnika na poljima na kojima će se saditi ili skladištiti bilje navedeno u tački 2. Priloga I ovoga Pravilnika namijenjeno proizvodnji bilja za sadnju, mora uključiti uzimanje uzoraka i testiranje na prisutnost krompirovih cistolikih nematoda u skladu s Prilogom II ovoga Pravilnika ili provjeru kao što je navedeno u Odjeljku I Priloga III ovoga Pravilnika.

Član 5.

(Posebni nadzor)

- (1) Radi utvrđivanja rasprostranjenosti krompirovih cistolikih nematoda na poljima na kojima se proizvodi krompir, isključujući krompir namijenjen proizvodnji sjemenskog krompira, provodi se posebni nadzor u skladu s godišnjim programom donesenim na osnovu Zakona.
- (2) Posebni nadzor uključuje uzimanje uzoraka i testiranje na prisutnost krompirovih cistolikih nematoda u skladu s tačkom 2. Priloga II ovoga Pravilnika i provodi se u skladu s Odjeljkom II Priloga III ovoga Pravilnika.
- (3) Program iz stava 1. ovog člana donosi Uprava u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 6.

(Evidentiranje negativnih rezultata službenog istraživanja)

- (1) Ako se službenim istraživanjem iz člana 3. stava (1) ovoga Pravilnika i drugim službenim istraživanjima iz člana 3. stava (4) ovoga Pravilnika ne utvrdi prisutnost krompirovih cistolikih nematoda, Uprava, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine službeno će evidentirati taj podatak.
- (2) Nakon izvršenih službenih istraživanja iz stava (1) ovog člana fitosanitarna inspekcija i ovlaštene institucije dostavljaju jednu kopiju Izvještaja Upravi, entitetskim ministarstvima poljoprivrede i odjeljenju za poljoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 7.

(Evidentiranje zaraženih polja)

- (1) Kad se službenim istraživanjem iz člana 3. stava (1) ovoga Pravilnika utvrdi da je polje zaraženo krompirovim cistolikim nematodama, Uprava, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine službeno će evidentirati taj podatak.
- (2) Kad se posebnim nadzorom iz člana 5. stava (1) ovoga Pravilnika utvrdi da je polje zaraženo krompirovim cistolikim nematodama, Uprava će službeno evidentirati taj podatak.
- (3) Krompir ili bilje navedeno u Prilogu I ovoga Pravilnika koji su uzgojeni na polju službeno evidentiranom kao zaraženom krompirovim cistolikim nematodama u skladu sa st. (1). i (2) ovoga člana, ili koji su bili u dodiru s tlom u kojem su nađene krompirove cistoličke nematode, fitosanitarni inspektor odrediti će kao zaražene i o tome u pisanom obliku izvijestiti Upravu, entitetska ministarstva poljoprivrede i odjeljenje za poljoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. (4) Službena evidencija iz člana 6. ovog Pravilnika i st. (1) i (2) ovog člana podrazumijeva bilježenje i čuvanje svih potrebnih podataka o izvršenoj službenom istraživanju, posebno onih koji se odnose na bilje, vrijeme i mjesto kontrole.

Član 8.

(Mjere na zaraženom polju)

- (1) Na polju koje je u skladu sa članom 7. st. (1) i (2) ovoga Pravilnika službeno evidentirano kao zaraženo, fitosanitarni inspektor zabranit će:
- a) sadnju krompira namijenjenog proizvodnji sjemenskog krompira, i
- b) sadnju ili skladištenje bilja navedenog u Prilogu I ovoga Pravilnika koje je namijenjeno presađivanju.
- (2) Iznimno od stava (1) ovoga člana, fitosanitarni inspektor će na polju iz stava (1) ovoga člana dopustiti sadnju bilja navedenog u tački 2. Priloga I ovoga Pravilnika pod uvjetom da se to bilje podvrgne

"Službeni glasnik BiH", broj: 98/12

službeno odobrenim mjerama navedenim u tački 1. Odjeljku III Priloga III ovoga Pravilnika, tako da se otkloni opasnost od širenja krompirovih cistolikih nematoda.

- (3) Polja na kojima će se saditi krompir, isključujući ona koja su namijenjena proizvodnji sjemenskog krompira, a službeno su evidentirana kao zaražena u skladu sa članom 7. st. (1) i (2) ovoga Pravilnika, bit će predmetom službenog programa suzbijanja s namjerom da se smanji zaraza krompirovim cistolikim nematodama.
- (4) Pri izradi programa iz stava (3) ovoga člana mora se uzeti u obzir posebnost sistema proizvodnje biljaka domaćina i njihova stavljanja na tržište, karakteristike populacije prisutnih krompirovih cistolikih nematoda, uzgoj otpornih sorti krompira najvećeg stupnja otpornosti kako je navedeno u Odjeljku I Priloga IV ovoga Pravilnika, te ako je moguće i druge mjere.
- (5) Stupanj otpornosti sorti krompira kvantitativno se određuje prema tablici standardnih vrijednosti koja je navedena u Odjeljku I Priloga IV ovoga Pravilnika. Testiranje otpornosti sorti krompira provodi se u skladu sa postupkom navedenim u Odjeljku II Priloga IV ovoga Pravilnika.

Član 9.

(Izveštavanje u slučaju sumnje na zarazu ili potvrđene zaraze)

- (1) Ako vlasnik bilja, biljnih proizvoda i drugih reguliranih objekata ili bilo koja druga osoba uoči simptome zaraze ili posumnja na pojavu krompirovih cistolikih nematoda, obavezan je o tome odmah pismeno ili usmeno izvijestiti nadležnu fitosanitarnu inspekciju ili ovlaštenu instituciju, koje o tome odmah izveštavaju Upravu, entitetska ministarstva poljoprivrede i odjeljenje za poljoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana fitosanitarni inspektor ili stručna osoba ovlaštene institucija obavlja službeno istraživanje i u slučaju sumnje uzima uzorak.
- (3) O svakoj potvrđenoj prisutnosti krompirovih cistolikih nematoda na teritoriju Bosne i Hercegovine i gubitku otpornosti ili promjeni učinkovitosti otpornih sorti krompira koja je povezana s izrazitom promjenom u sastavu vrsta nematoda, patotipova ili virulentne grupe, ovlaštena institucija izveštuje Upravu, entitetska ministarstva poljoprivrede i odjeljenje za poljoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (4) U svim slučajevima iz stava (3) ovoga člana, ispitivanje i određivanje vrsta krompirovih cistolikih nematoda i ako je potrebno patotipova i virulentnih grupa, provest će se korištenjem odgovarajućih metoda.

Član 10.

(Ukidanje ograničenja)

Ako se nakon provođenja službeno odobrenih mjera iz tačke 2. Odjeljka III Priloga III ovoga Pravilnika potvrdi da krompirove cistolike nematode više nisu prisutne, Uprava će ažurirati službene evidencije iz člana 7. st. (1) i (2) ovoga Pravilnika, a fitosanitarni inspektor ukida sva ograničenja uvedena na polju.

Član 11.

(Iznimke od propisanih mjera)

Uprava može dopustiti iznimke od mjera iz člana 8. ovoga Pravilnika u skladu s odredbama Zakona i Pravilnikom o uvjetima pod kojima se određeni štetni organizmi, bilje ili biljni proizvodi i regulirani objekti mogu uvoziti ili prevoziti/prenosti radi ogleda ili u naučne svrhe i za rad na selekcijama sorti ("Službeni glasnik BiH", broj 104/11).

Član 12.

(Dodatne i strože mjere)

Uprava u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može propisati dodatne ili strože mjere radi suzbijanja ili sprječavanja širenja krompirovih cistolikih nematoda sve dok su one u skladu sa Zakonom.

Član 13.

(Prestanak važnosti)

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i kontrole krompirove cistolike nematode (*Globodera rostochiensis* Woll. i *Globodera pallida* Stone) u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 78/09).

Član 14.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj UZZB-01-1-02-2-1057-1/12

23. novembra 2012. godine, Sarajevo

Direktor **Radenko Radović**, s. r.

PRILOG I

Popis bilja na koje se odnose odredbe člana 2. tačka f), člana 3. st. (1), (3) i (5) tačke a) i c), člana 4. st. (1) i (2), člana 7. stava (3) i člana 8. stava (1) tačke b) ovoga Pravilnika.

1. Biljke domaćini s korijenjem:

Capsicum spp.,

Lycopersicon lycopersicum (L.) Karsten ex Farw., *Solanum melongena* L.

2. Druge biljke:

a) bilje s korijenjem

Allium porrum L.,

Beta vulgaris L.,

Brassica spp.,

Fragaria L.,

Asparagus officinalis L.

b) Lukovice, gomolji i rizomi koji nisu predmet službeno odobrenih mjera iz tačke 1. Odjeljka III Priloga III ovoga Pravilnika, uzgojeni u tlu i namijenjeni sadnji, isključujući one kod kojih iz pakovanja ili drugih oznaka vidljivo da su namijenjeni prodaji krajnjim potrošačima koji se profesionalno ne bave proizvodnjom sljedećeg bilja ili rezanog cvijeća:

Allium ascalonicum L., *Allium cepa* L., *Dahlia* spp., *Gladiolus* Tourn. Ex L.,

Hyacinthus spp., *Iris* spp., *Lilium* spp., *Narcissus* L., *Tulipa* L.

PRILOG II

1. Uzimanje uzoraka i testiranje za službeno istraživanje navedeno u članu 4. st. (1) i (2) ovoga Pravilnika podrazumijeva:

a) uzimanje uzoraka koji uključuje uzorak tla standardne veličine. Najmanja zapremina pojedinačnog uzorka je 1500 ml tla/ha, a sastoji se od minimalno 100 poduzoraka-uboda/ha koji se prikupljaju s različitih tačaka raspoređenih u obliku pravougaone mreže; udaljenost između uboda ne smije biti veća od 20 m u dužinu i manja od 5 m u širinu, pokrivajući cijelo polje. Cijeli uzorak se koristi za daljnja ispitivanja npr. za ekstrakciju cisti, identifikaciju vrste i ako je moguće određivanje patotipa/virulentne grupe;

b) testiranje koje uključuje metode ekstrakcije krompirovih cistolikih nematoda opisane u odgovarajućim fitosanitarnim postupcima ili dijagnostičkim protokolima za *Globodera pallida* i *Globodera rostochiensis* (EPPO standardi).

2. Uzimanje uzoraka i testiranje za posebni nadzor naveden u članu 5. stavu (2) ovoga Pravilnika podrazumijeva:

a) uzimanje uzoraka, što znači:

- uzimanje uzoraka u skladu sa tačkom 1. ovoga Priloga s najmanjom veličinom uzorka od 400 ml/ha, ili
- ciljano uzimanje uzoraka od najmanje 400 ml tla nakon vizualnog pregleda korijenja s vidljivim simptomima, ili
- uzimanje uzoraka od najmanje 400 ml tla koje je bilo u doticaju s krompirom nakon vađenja pod uvjetom da je moguće ući u trag polju na kojem je uzgajan krompir.

b) testiranje znači testiranje navedeno u tački 1. ovoga Priloga.

3. Iznimno od odredaba iz tačke 1. ovoga Priloga, standardna veličina uzorka može se smanjiti na najmanje 400 ml tla/ha pod uvjetom da:

a) postoji pisani dokaz da krompir ili drugo bilje domaćini navedeni u tački 1. Priloga I ovoga Pravilnika nisu bili uzgajani i prisutni na polju šest godina prije službenih istraživanja; ili

b) tokom posljednja dva uzastopna službena istraživanja u uzorcima veličine 1500 ml tla/ha nisu nađene krompirove cistolike nematode i ako su se nakon prvog službenog istraživanja uzgajali krompir ili drugo bilje domaćini navedeni u tački 1. Priloga I ovoga Pravilnika za koje je obavezno službeno istraživanje u skladu sa članom 3. stav (1) ovoga Pravilnika; ili

c) tokom posljednjeg službenog istraživanja u uzorcima od najmanje 1500 ml tla/ha nisu nađene krompirove cistolike nematode ili ciste krompirovih cistolikih nematoda sa živim sadržajem i ako su se nakon posljednjeg službenog istraživanja na polju uzgajali krompir ili drugo bilje domaćini navedeni u tački 1. Priloga I ovoga Pravilnika za koje je obavezno službeno istraživanje u skladu sa članom 3. stav (1) ovoga Pravilnika. Rezultati drugih službenih istraživanja koja su provedene prije stupanja na snagu ovog Pravilnika mogu se smatrati službenim istraživanjima u skladu s podtačkom b) i c) ove tačke.

4. Iznimno od odredaba iz tačke 1. i 3. ovoga Priloga, veličina uzorka može se smanjiti za polja veća od 8 ha odnosno 4 ha:

a) ako se radi o standardnoj veličini uzorka navedenoj u tački 1. ovoga Priloga, na prvih 8 ha uzimaju se uzorci kako je navedeno u toj tački, ali se mogu smanjiti za svaki sljedeći hektar do najmanje 400 ml tla/ha;

"Službeni glasnik BiH", broj: 98/12

- b) ako se radi o smanjenoj veličini uzorka navedenoj u tački 3. ovoga Priloga, na prva 4 ha uzimaju se uzorci kako je navedeno u toj tački, ali se mogu smanjiti za svaki sljedeći hektar do najmanje 200 ml tla/ha.
5. Uzimanje uzoraka smanjene veličine navedenih u tačkama 3. i 4. ovoga Priloga može se nastaviti u daljnjim službenim istraživanjima navedenim u članu 3. stavu (1) ovoga Pravilnika sve dok se u određenom polju ne pronađu krompirove cistolike nematode.
6. Iznimno od odredaba iz tačke 1. ovoga Priloga, standardna veličina uzorka tla može se smanjiti do najmanje 200 ml tla/ha pod uvjetom da se polje nalazi u području koje je određeno kao nezaraženo krompirovim cistolikim nematodama i koje je označeno, održavano i nadzirano u skladu s važećim međunarodnim normama za fitosanitarne mjere.
7. U svim slučajevima najmanja veličina uzorka tla mora biti 100 ml tla po jednom polju.

PRILOG III

Odjeljak I PROVJERA

U skladu s članom 4. stavom (2) ovoga Pravilnika, službenim istraživanjem iz člana 3. stava (1) ovoga Pravilnika utvrđuje se da je u trenutku provjere ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- na temelju rezultata odgovarajućih službeno odobrenih testiranja u posljednjih 12 godina na polju nije potvrđeno prisustvo krompirovih cistolikih nematoda, ili
- poznato je da u posljednjih 12 godina na polju nisu uzgajani krompir ili druge biljke domaćini navedeni u tački 1. Priloga I ovoga Pravilnika.

Odjeljak II

POSEBNI NADZOR

Posebni nadzor naveden u članu 5. stavu (1) ovoga Pravilnika mora se provoditi na najmanje 0,5% površina koje su u toj godini namijenjene proizvodnji krompira, isključujući površine namijenjene proizvodnji sjemenskog krompira.

Odjeljak III

SLUŽBENE MJERE

- (1) Službeno odobrene mjere iz člana 3. stava (5) tačke c), člana 8. stava (2), ovog Pravilnika i tačke 2. podtačke b) Priloga I ovoga Pravilnika jesu:
- a) dezinfestacija biljaka (sterilizacija biljnog materijala) odgovarajućim metodama tako da nema vidljive opasnosti od širenja krompirovih cistolikih nematoda;
- b) pranje ili četkanje gomolja krompira do potpunog odstranjivanja tla, tako da nema vidljive opasnosti od širenja krompirovih cistolikih nematoda. (2) Službeno odobrene mjere iz člana 10. ovoga Pravilnika jesu ponovno službeno uzimanje uzoraka s polja koje je službeno evidentirano kao zaraženo u skladu sa članom 7. stav (1) ili (2) ovoga Pravilnika i testiranje korištenjem jedne od metoda naznačenih u Prilogu II ovoga Pravilnika, nakon vremenskog razdoblja od najmanje šest godina od potvrđene pojave krompirovih cistolikih nematoda ili od posljednjeg uzgoja krompira. Ovo razdoblje može se smanjiti na najmanje tri godine ako su poduzete odgovarajuće službeno odobrene mjere suzbijanja.

PRILOG IV

Odjeljak I

STUPANJ OTPORNOSTI

Stupanj osjetljivosti krompira na krompirove cistolike nematode određuje se prema tablici standardnih vrijednosti kao što je navedeno u članu 8. stavu (5) ovoga Pravilnika. Vrijednost 9 označava najviši stupanj otpornosti.

Relativna osjetljivost (%)	Vrijednost
< 1	9
1,1 - 3	
3,1 - 5	7
5,1 - 10	
10,1 - 15	
15,1 - 25	4
25,1 - 50	3
50,1 - 100	2
> 100	1

Odjeljak II
POSTUPAK ZA TESTIRANJE OTPORNOSTI

1. Test se mora provesti u karantenskom objektu smještenom na otvorenom, u stakleniku ili u klimatiziranoj komori.
2. Test se mora provesti u posudama čija je zapremina najmanje jedna litra tla (ili pogodnog supstrata).
3. Temperatura tla za vrijeme provođenja testa ne smije prijeći 25°C i mora se osigurati primjereno snabdijevanje vodom.
4. Kada se sadi testna ili kontrolna sorta, mora se koristiti jedno krompirovo okce svake pojedine testne ili kontrolne sorte. Preporučuje se odstranjivanje svih stabljika osim jedne.
5. Sorta krompira "Desiree" koristi se kao kontrolna sorta standardne osjetljivosti u svakom testu. Za internu kontrolu testa mogu se dodatno koristiti osjetljivije kontrolne sorte od lokalnog značaja. Kontrolna sorta standardne osjetljivosti može se promijeniti ako istraživanje pokaže da su druge sorte prikladnije ili dostupnije.
6. Za usporedbu patotipova Ro1, Ro5, Pa1 i Pa3 koriste se sljedeće standardne populacije krompirovih cistolikih nematoda:
Ro1: populacija Ecosse Ro5: populacija Harmerz
Pa1: populacija Scottish Pa3: populacija Chavornay
Mogu se dodati i druge populacije krompirovih cistolikih nematoda od lokalnog značaja.
7. Identitet korištene standardne populacije krompirovih cistolikih nematoda provjerava se korištenjem odgovarajućih metoda. U ogledima se preporučuje korištenje najmanje dvije otporne sorte ili dva različita standardna klon poznatog stupnja otpornosti.
8. Inokulum krompirovih cistolikih nematoda (Pi) sastoji se od ukupno pet infektivnih jaja i ličinki nematoda po ml tla. Preporučuje se da se broj krompirovih cistolikih nematoda, koji će se inokulirati po ml tla, utvrdi pomoću testova izlijevanja. Krompirove cistolike nematode mogu se inokulirati kao ciste ili kombinirano kao jaja i ličinke u suspenziji.
9. Vitalnost krompirovih cistolikih nematoda čiji se sadržaj koristi kao izvor inokuluma mora biti najmanje 70%. Preporučuje se da su ciste stare između 6 i 24 mjeseca i da su najmanje četiri mjeseca prije korištenja čuvane na temperaturi od 4°C.
10. Za svaku kombinaciju populacije krompirovih cistolikih nematoda i testirane sorte krompira pripremaju se najmanje četiri ponavljanja (posude). Za kontrolnu sortu standardne osjetljivosti preporučuje se najmanje 10 ponavljanja.
11. Test traje najmanje tri mjeseca, a zrelost razvijenih ženki se provjerava prije završetka ogleda.
12. Krompirove cistolike nematode iz sva četiri ponavljanja se izdvajaju i odvojeno prebrojavaju za svaku posudu.
13. Konačna populacija (Pf) na kontrolnoj sorti standardne osjetljivosti na kraju testa otpornosti određuje se brojanjem cisti iz svih ponavljanja te jaja i ličinki iz najmanje četiri ponavljanja.
14. Kod kontrolne sorte standardne osjetljivosti mora biti postignut stupanj razmnožavanja od najmanje 20 x (Pf/Pi).
15. Varijacijski koeficijent (CV) na kontrolnu sortu standardne osjetljivosti ne smije prelaziti 35%.
16. Relativna osjetljivost testirane sorte krompira u odnosu na kontrolnu sortu standardne osjetljivosti određuje se prema sljedećoj formuli i izražava kao postotak:
$$\frac{\text{Pf test sorte}}{\text{Pf kontrolna sorta standardne osjetljivosti}} \times 100\%$$
17. Ako je relativna osjetljivost testirane sorte krompira veća od 3%, dovoljno je brojanje cisti. U slučajevima kad je relativna osjetljivost manja od 3%, osim cisti broje se još i jaja te ličinke nematoda.
18. Ako rezultati testova u prvoj godini upućuju da je sorta u potpunosti osjetljiva na patotip, nije potrebno ponoviti testiranje u drugoj godini.
19. Rezultati testova moraju se potvrditi provedbom najmanje još jednog u drugoj godini. Aritmetička sredina relativne osjetljivosti izračunata u dvije godine koristi se za izračun vrijednosti u skladu sa standardnim vrijednostima.